Handleiding: Een bladwijzer tekenen/naaien met de Japanse borduurkunst Hitomezashi

Hitomezashi is een borduurtechniek waarbij het patroon uit horizontale en verticale steken van eenzelfde lengte bestaat.

Materiaal

- Bijlage 1: 1 x A4 formaat
- Bijlage 2: Tabel met de binaire codes voor hoofdletters
- 1 blad kladpapier
- schaar
- potlood, gom en slijper
- lat
- kleurpotloden (kleur zelf te kiezen)

Deel 1: Een patroon met je initialen tekenen en kleuren

Stap 1: *kladpapier – potlood*

* Schrijf je initialen onder elkaar in hoofdletters (drukletter) op.

Voorbeeld: C
L

(In deze handleiding bedoelen we met initialen: de eerste letter van je voornaam en de eerste letter van je familienaam).

* Zoek in bijlage 2 met welke code van 8 cijfers elke letter overeenkomt en schrijft deze code naast elke letter op.

Voorbeeld: C = 01000011
L = 01001100

Stap 2: *bijlage – schaar*

Op bijlage 1 staan 2 vierkante roosters met een witte rand errond.

* Knip elk rooster langs die rand uit.
* In deel 1 gebruikt men het grote rooster. Het kleinste rooster wordt in deel 2 gebruikt.

Het grote rooster bestaat uit 16 horizontale lijnstukken en 24 verticale lijnstukken. De vierkantjes hebben een zijde van 0,71 cm.

Stap 3: *potlood*

Men gaat in de linkerrand van het rooster en naast elk horizontaal lijnstuk een 0 of een 1 schrijven.

Schrijf in de linkerrand van boven naar onder, de code van de eerste letter van je voornaam en herhaal dit nogmaals (in totaal 16 cijfers).

Voorbeeld: 2 x de code voor C:
0
1
0
0
0

0
1
1
0
1
0
0
0
0
1
1

Stap 4: *potlood – lat*

Op elk horizontaal lijnstuk van het rooster zal men een streeplijn tekenen: − − − − − −
REGEL:
- als er links van het horizontaal lijnsuk een 1 staat, tekent men de 1ste streep vanaf het linkse eindpunt van het lijnstuk;
- als er links van het horizontaal lijnstuk een 0 staat, tekent men de 1ste streep op 0,71 cm van het linkse eindpunt van het lijnstuk.

* Leg de lat onder het bovenste horizontale lijnstuk.
* Teken met potlood een streeplijn van links naar rechts en hou hierbij rekening met het cijfer dat naast het lijnstuk staat.
* Herhaal dit voor de volgende 15 horizontale lijnstukken.

Stap 5: *potlood*
Men gaat in de bovenrand van het rooster en boven elk verticaal lijnstuk een 0 of een 1 schrijven.
Schrijf in de bovenrand van links naar rechts, de code van de eerste letter van je familienaam en herhaal dit nog tweemaal (in totaal 24 cijfers).

Voorbeeld: 3 x code voor L:
0 1 0 0 1 1 0 0 0 1 0 0 1 1 0 0 0 1 0 0 1 1 0 0

Stap 6: *potlood – lat*

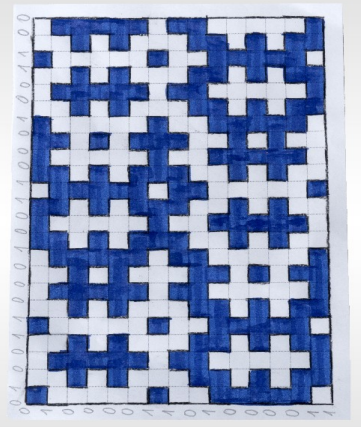
Op elk verticaal lijnstuk van het rooster zal men een streeplijn tekenen.
REGEL:
- Als er boven het verticaal lijnstuk een 1 staat, tekent men de 1ste streep vanaf de het bovenste eindpunt van het lijnstuk;
- Als er boven het verticaal lijnstuk een 0 staat, tekent men de 1ste streep op 0,71 cm van het bovenste eindpunt van het lijnstuk.

* Leg de lat links van het meest linkse verticaal lijnstuk.
* Teken met potlood een streeplijn van boven naar onder en hoe hierbij rekening met het cijfer dat boven het lijnstuk staat. (Men kan ook proberen om de streeplijn zonder lat te tekenen).
* Herhaal dit voor de volgende 23 verticale lijnstukken.

Stap 7: *potlood - lat*
* Teken een volle lijn op de uiterste horizontale en verticale lijnstukken van het rooster.

* Het eindresultaat kan men bekijken als een landkaart.

Stap 8: *kleurpotlood*

* Zoek op de landkaart een gebied dat begrensd wordt door een aaneengesloten gebroken lijn. Dit gebied ziet men als een land.

* Kleur dit land.

* Het gebied rond dit gekleurd gebied, dat begrensd wordt door een aaneengesloten gebroken lijn wordt niet gekleurd en ziet men als een buurland.

* De buurlanden van dit buurland worden terug gekleurd.

* Enz.

Deel 2: Een bladwijzer tekenen met de Japanse borduurkunst Hitomezashi

Extra materiaal voor deel 2:
- 1 stuk blauw papier (7 cm x 18,5 cm) (dikte: 260 g)
- het kleinste rooster met een witte rand (van bijlage 1)
- 1 prikpen
- 1 prikmat
- 1 wit kleurpotlood
- 4 paperclips

Stap 1: *Rooster met witte rand - blauwe papier – 4 paperclips*
* Leg het witte papier op het blauwe papier. Het blauwe papier is groter dan het witte papier. Verschuif het witte papier tot de onder- en de bovenrand even breed zijn. Zorg er ook voor dat de linker- en de rechterrand even breed zijn.
* Zet de 2 lagen papier aan elkaar vast met paperclips.

Stap 2: *prikpen – prikmat*
* Leg die 2 lagen op de prikmat.
* Prik met de prikpen door de 192 roosterpunten zodat in beide lagen papier gaatjes gemaakt worden (! nauwkeurig werken).
* Neem de paperclips weg en leg het blauw papier met de gaatjes opzij.

Stap 3:
Het rooster, op het witte papier met gaatjes, bevat 8 horizontale lijnstukken en 24 verticale lijnstukken.
* Schrijf in de linkerrand van boven naar onder, de code van de eerste letter van je voornaam (in totaal 8 cijfers).
* Schrijf in de bovenrand van links naar rechts, de code van de eerste letter van je familienaam en herhaal dit nog tweemaal (in totaal 24 cijfers).

Stap 4: *zwarte stift – lat*
* Deze stap is dezelfde als stappen 4 en 6 uit deel 1.
* Teken een volle lijn op de uiterste horizontale en verticale lijnstukken van het rooster.

Stap 5: *wit kleurpotlood – lat – blauw papier met gaatjes*
* Zet dezelfde streeplijnen (zoals in de vorige stap met de zwarte stift op het witte papier) nu met het witte potlood op het blauwe papier.
* Teken een volle witte lijn op de uiterste horizontale en verticale lijnstukken van het rooster.

Deel 3: Een bladwijzer naaien met de Japanse borduurkunst Hitomezashi

Extra materiaal voor deel 3:
- witte katoenen draad
- schaar
- 1 borduurnaald zonder punt

Stap 1: *borduurnaald – witte draad van ca. 20 cm*
* Rij de witte draad door de naald
* Bekijk de bovenste horizontale streeplijn en zoek naar het 1ste witte streepje waarmee die lijn aan de linkerkant begint.

* Steek de naald, vanaf de achterkant van het papier naar de voorkant, in het linkergaatje van dit streepje.
* Steek de naald, vanaf de voorkant van het papier naar de achterkant, in het rechtergaatje van dit streepje.
* Zoek het volgende witte streepje van die horizontale streeplijn.

* Herhaal de vorige stappen (grijs blok) tot aan de rechterkant van die horizontale streeplijn. De naald en draad zitten dan aan de achterkant van het papier.
* Steek de naald door enkele draden van steken (achterkant van het papier) en knip de draad af.

Herhaal stap 1 voor de 7 volgende horizontale streeplijnen.

Opmerking: men kan met langere draden werken: op het eind van een horizontale lijn draait men dan de kaart over 180° draaien. Men start met de volgende streeplijn zoals op het patroon aangeduid is.

Stap 2:
* Als men de kaart 90° draait, worden de 24 verticale streeplijnen, horizontale streeplijnen.
* Naai op dezelfde manier als in stap 1, bovenop de streeplijnen steken.

Stap 3:
* Breng met dezelfde techniek steken aan op de uiterste horizontale en verticale lijnstukken van het rooster .
* Zorg ervoor dat er volle lijnen van steken ontstaan.

BIJLAGE 1: Tabel met de binaire codes voor hoofdletters

DRUKLETTER	Binaire code
A	01000001
B	01000010
C	01000011
D	01000100
E	01000101
F	01000110
G	01000111
H	01001000
I	01001001
J	01001010
K	01001011
L	01001100
M	01001101
N	01001110
O	01001111
P	01010000
Q	01010001
R	01010010
S	01010011
T	01010100
U	01010101
V	01010110
W	01010111
X	01011000
Y	01011001
Z	01011010

Deze binaire codes zijn de ASCII codes. ASCII betekent American Standard Code for Information Interchange.

BIJLAGE 2:

BOEKLEGGER JAPANS

BORDUREN OP PAPIER

Wis

Knutsel

Festival 2026

www.wisknutselfestival.be

BOEKLEGGER JAPANS

BORDUREN OP PAPIER

Wis

Knutsel

Festival 2026

www.wisknutselfestival.be

BOEKLEGGER JAPANS

BORDUREN OP PAPIER

Wis

Knutsel

Festival 2026

www.wisknutselfestival.be